

Sygn. akt VI GC 87/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2017 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	sekr. sąd. Dorota Moszyk

po rozpoznaniu w dniu 08 września 2017 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. B.**

przeciwko (...) **spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. kosztami procesu obciąża powódkę A. B. uznając je za uiszczone.

Sygn. akt VI GC 87/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 grudnia 2015 roku powódka A. B. domagała się zasądzenia od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwoty 2 811 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia 25 września 2015 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że współpracowała z pozwanym w zakresie oferowania i sprzedaży swoim klientom imprez znajdujących się w ofercie pozwanego i z tytułu tej współpracy pozwany wypłacał powódce prowizję w kwocie 10% z tytułu pośredniczenia w sprzedaży. Pozwany nie wywiązał się ze swojego zobowiązania i nie wypłacił powódce należnej jej z tytułu pośredniczenia w sprzedaży imprez turystycznych prowizji w kwocie 2 811 złotych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 8 grudnia 2015 roku w sprawie o sygn. akt VI GNc 5752/15 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia pozwany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. domagał się oddalenia powództwa, wskazując, że z powódką nie łączyła go żadna umowa, zaś wystawiona przez nią faktura VAT numer (...) z dnia 17 września 2015 roku na kwotę 2 811 złotych oprócz tego, że została wystawiona bezpodstawnie, nie jest fakturą VAT w rozumieniu przepisów podatkowych, gdyż nie zawiera podatku VAT. Pozwany zarzucił także, iż przywołany przez powódkę dowód w postaci korespondencji mailowej dotyczy innego podmiotu.

W piśmie procesowym z datą w nagłówku „dnia 12 lutego 2016 roku” powódka A. B. wskazała, iż załączona do pozwu korespondencja mailowa z dnia 31 marca 2015 roku jednoznacznie wskazuje na fakt istnienia umowy pomiędzy T. B.

a pozwanym, a wierzycelność ta – uznana przez pozwaną spółkę – została scedowana przez T. B. na powódkę A. B.. Powódka wskazała, iż z żądaniem dokonania tej cesji wystąpił sam pozwany argumentując, iż pierwotny wierzyciel (T. B.) nie może wystawić faktury VAT z uwagi na zawieszenie swojej działalności gospodarczej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...).

informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców KRS – k. 7-9 akt

A. B. prowadzi działalność gospodarczą m. in. pod firmą „(...)”, natomiast jej mąż – T. B. prowadził działalność gospodarczą pod firmą „(...)” w okresie od dnia 01 czerwca 2004 roku. Działalność tę T. B. zawiesił z dniem 20 września 2014 roku.

wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – k. 10, 27 akt

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. współpracowała z T. B. w zakresie sprzedaży ofert organizatorów wycieczek.

Współpraca polegała na obopólnym poszerzeniu posiadanej oferty o usługi turystyczne oferowane przez przedsiębiorstwo współpracujące. Rozliczenie po wykonaniu takiej usługi turystycznej odbywało się w ten sposób, że po zapłaceniu należnej prowizji przez touroperatora, agent, który faktycznie sprzedał usługę, przekazywał należność prowizyjną agentowi pierwotnemu. Następnie agent pierwotny wystawiał na rzecz agenta, który zapłacił mu należność prowizyjną, fakturę VAT.

zeznania świadka T. B. – protokół skrócony rozprawy z dnia 26 kwietnia 2017 roku – k. 103-104 akt (zapis cyfrowy 00:01:44-00:14:03), zeznania powódki A. B. – protokół skrócony rozprawy z dnia 08 września 2017 roku – k. 112-114 akt (zapis cyfrowy 00:01:24- 00:13:26), zeznania prezesa zarządu pozwanego – P. P. – protokół skrócony rozprawy z dnia 08 września 2017 roku – k.112-114 (zapis cyfrowy 00:13:26-00:26:43)

W wyniku końcowego rozliczenia współpracy pomiędzy (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. a T. B., pozostała do zapłaty na rzecz T. B. kwota 4 355,40 złotych.

T. B. wystawił na tę kwotę fakturę VAT, która została jednakże odesłana przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., gdyż działalność T. B. była w tym czasie zawieszona.

Po ponownym rozliczeniu należność przysługująca T. B. została ustalona na kwotę 4 257,22 złotych. T. B. zaproponował, aby wystawić fakturę VAT z działalności A. B., ale bez VAT. P. P. – prezes zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. zgodził się na wystawienie faktury z działalności gospodarczej żony T. A. B..

P. P. – prezes zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. potwierdził również, że T. B. należy się kwota 2 000 złotych tytułem zaległej prowizji z 2014 roku oraz kwota 811 złotych tytułem prowizji za zakupioną przez J. C. wycieczkę. Należności te miały zostać zapłacone T. B. do dnia 10 września 2015 roku.

wydruk korespondencji mailowej – k. 40-41 akt

W dniu 17 września 2015 roku A. B. wystawiła na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. fakturę numer (...) obejmującą rozliczenie prowizji na kwotę 2 811 złotych, z terminem płatności do dnia 24 września 2015 roku. A. B. korzysta z podmiotowego zwolnienia od podatku od towarów i usług.

faktura – k. 23 akt

Pismem z dnia 04 listopada 2015 roku A. B. wezwała (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. do zapłaty wynagrodzenia prowizyjnego zgodnie z fakturą numer (...), w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

Wezwanie zostało odebrane przez P. P. – prezes zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w dniu 09 listopada 2015 roku.

ostateczne wezwanie do zapłaty wraz z dowodem odbioru – k. 11-12 akt

Sąd zważył co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie oświadczeń stron w zakresie, w jakim nie były one kwestionowane przez stronę przeciwną.

Sąd uwzględnił także dowody z powyższych dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których prawdziwość nie była przez nie kwestionowana i które nie budziły wątpliwości Sądu co do swej wiarygodności i autentyczności, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary. Pozostałe dokumenty nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż nie wnosiły do sprawy nowych i istotnych okoliczności.

Rekonstruując stan faktyczny sprawy Sąd oparł się także na zeznaniach świadka T. B. oraz na zeznaniach stron.

Odnosząc się do zeznań świadka T. B., Sąd uznał je za wiarygodne w zakresie, w jakim świadek potwierdził współpracę pomiędzy nim a pozwanym, zasady tej współpracy i sposób rozliczania się stron, a także w zakresie, w jakim wskazał, że kwota dochodzona pozwem stanowiła prowizję za usługi sprzedaży wycieczek turystycznych świadczone pozwanemu w okresie prowadzenia przez świadka działalności gospodarczej. Sąd nie dał jednakże wiary zeznaniom tego świadka w zakresie, w jakim wskazywał, że faktura na należność dochodzoną pozwem została wystawiona z działalności jego żony A. B. na prośbę pozwanego, albowiem przeczy temu treść korespondencji mailowej z dnia 30 marca 2015 roku, w której to właśnie świadek napisał do P. P. „jeśli chcesz, mogę wystawić fakturę z A. działalności, ale bez VAT”. Przy czym jednocześnie nie mogło umknąć uwadze Sądu, że korespondencja ta dotyczyła zupełnie innej należności (ostatecznie w kwocie 4 257,22 złotych), a nie należności będącej przedmiotem niniejszego postępowania.

Oceniając zeznania powódki A. B. Sąd uznał je za wiarygodne w zakresie, w były one zgodne z innymi dowodami zebranymi w sprawie, w szczególności odnośnie wskazywanej przez nią okoliczności, iż kwota dochodzona pozwem została wyliczona i wskazana przez pozwanego, a wynikała z rozliczeń współpracy prowadzonej z pozwanym przez jej męża w czasie, gdy prowadził on jeszcze działalność gospodarczą.

Sąd zeznania prezesa zarządu pozwanego – P. P. uznał za wiarygodne jedynie w zakresie, w jakim wskazywał on, że należność dochodzona w niniejszym procesie dotyczy rozliczeń pozwanego z T. B., okoliczność ta znalazła potwierdzenie w dowodach zgromadzonych w sprawie, w tym zeznaniach świadka T. B. i powódki. Za niewiarygodne Sąd uznał zaś podniesione w toku przesłuchania zarzuty kwestionujące wysokość dochodzonej należności, tym bardziej, że jak wynika z korespondencji mailowej to właśnie sam P. P. dokonał rozliczenia prowizji należnej T. B. i wysokość ta nie była w toku dotychczasowego procesu kwestionowana przez pozwanego. Natomiast argumenty jakoby prowizja w kwocie 811 złotych nie należała się T. B., bo nie została rozliczona wskazana tam rezerwacja pozostają gołosłowne i nie poparte żadnym dowodem. Za takie też Sąd uznał twierdzenia pozwanego, że rozliczenie z T. B. wyszło „na zero”, jak i nałożenie na pozwanego kary z powodu współpracy z T. B. w bliżej nieokreślonej wysokości przez bliżej nieokreślonego operatora wycieczek turystycznych – okoliczności te nie mają potwierdzenia w żadnym z przedstawionych przez strony dowodach.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 01 lutego 2017 roku Sąd oddalił wniosek pozwanego o przekazanie sprawy do sądu właściwego miejscowo, uznając zarzut niewłaściwości miejscowej za spóźniony – jako że został on podniesiony już po wdaniu się przez pozwanego w spór co do istoty sprawy, a nadto mając na uwadze, iż właściwość miejscowa Sądu Rejonowego w Gdyni uzasadniona została przez powódkę w oparciu o treść art. 34 k.c. (według miejsca spełnienia świadczenia – zapłaty prowizji).

W ocenie Sąd powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powódka A. B. domagała się zasądzenia od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwoty 2 811 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia 25 września 2015 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu, wskazując, że współpracowała z pozwanym w zakresie oferowania i sprzedaży swoim klientom imprez znajdujących się w ofercie pozwanego i z tytułu tej współpracy pozwany nie wypłacił powódce należnej jej prowizji w kwocie 2 811 złotych.

Pozwany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. podnosił, że z powódką nie łączyła go żadna umowa, a współpracował jedynie z T. B..

W odpowiedzi na powyższe, powódka w piśmie procesowym z datą w nagłówku „dnia 12 lutego 2016 roku” wskazała, iż będąca przedmiotem procesu wierzytelność wynikająca ze współpracy pozwanego i T. B. (przed zawieszeniem przez niego działalności gospodarczej) i, że została na nią scedowana przez T. B..

Nie ulega wątpliwości, że sprawa niniejsza podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, bowiem zgodnie z art. 505¹ pkt 1 k.p.c. przepisy o postępowaniu uproszczonym stosuje się w sprawach o roszczenia wynikające z umów, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza dziesięciu tysięcy złotych (według stanu prawnego na dzień wniesienia pozwu). Zgodnie zaś z treścią art. 505⁴ § 1 k.p.c. zmiana powództwa jest niedopuszczalna. Przepisów art. 75 – 85 k.p.c. oraz art. 194 – 196 k.p.c. i art. 198 k.p.c. nie stosuje się. Powyższy przepis stanowi niewątpliwie odstępstwo od obowiązujących w zwykłym procesie zasad dopuszczających przedmiotową zmianę powództwa (art. 193 § 1 k.p.c.) oraz zmiany podmiotowe. Trzeba przy tym wskazać, że obowiązujący w postępowaniu uproszczonym zakaz przedmiotowej zmiany powództwa jest zakazem bezwzględny, co oznacza, że dotyczy zarówno zmiany żądania, jak również zmiany podstawy faktycznej żądania zgłoszonego w pozwie. Należy tym samym przyjąć, że czynność procesowa strony powodowej zmierzająca do przedmiotowej zmiany powództwa jest bezskuteczna nawet wtedy, gdy nowe żądanie nadaje się również do rozpoznania w postępowaniu uproszczonym .

Powództwo identyfikowane jest przez żądanie i jego podstawę faktyczną. Przedmiotowa zmiana powództwa może polegać na przekształceniu obu tych elementów składowych, bądź jednego z nich. Może zatem wyrażać się w zmianie ilościowej, polegającej na rozszerzeniu albo ograniczeniu pierwotnego żądania, bądź jakościowej prowadzącej do zmiany żądania – jego przedmiotu albo rodzaju żądanej ochrony prawnej – lub polegać na przekształceniu podstawy faktycznej powództwa (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 02 grudnia 2004 roku, sygn. akt II CK 144/04, podobnie w wyroku z dnia 20 października 2005 roku w sprawie o sygn. akt IV CK 298/05).

Zmiana podstawy faktycznej żądania polega na uzasadnieniu tego samego żądania innymi okolicznościami faktycznymi. O zastąpieniu podanej pierwotnie podstawy faktycznej, nową podstawą w sprawie o świadczenie można mówić wtedy, gdy zmiana okoliczności faktycznych powoduje, że żądanie (choć tak samo sformułowane, np. dotyczące zapłaty takiej samej sumy pieniężnej) nie jest już tym samym, gdyż inne jest materialnoprawne źródło obowiązku, którego realizacji powód dochodzi (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 09 listopada 2004 roku, sygn. akt V CK 246/04, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 1998 roku, sygn. akt III CKN 32/98, OSNC 1999, nr 5, poz. 96.).

W przedmiotowej sprawie powódka A. B. domagała się zgodnie z treścią pozwu zapłaty kwoty 2 811 złotych na podstawie łączącej strony umowy w zakresie pośrednictwa w sprzedaży imprez turystycznych, by następnie w odpowiedzi na zarzuty pozwanego zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty, w piśmie procesowym z datą w nagłówku „dnia 12 lutego 2016 roku” wskazać, że będąca przedmiotem procesu wierzytelność została scedowana na powódkę przez T. B., a swoje źródło ma we współpracy T. B. i pozwanego.

Mając na względzie powyższe, w ocenie Sądu powódka A. B. dokonała zmiany powództwa w zakresie jego podstawy faktycznej, początkowo bowiem swoje roszczenie wywodziła z umowy bezpośrednio łączącej powódkę z pozwanym, a następnie – z umowy łączącej pozwanego z jej mężem T. B., który przenieść miał na nią wierzytelność wynikającą z

tej umowy. Niewątpliwie zatem inne jest materialnoprawne źródło obowiązku, którego realizacji powódka dochodzi w niniejszym procesie.

W związku zaś z tym, że w postępowaniu uproszczonym zmiana powództwa jest niedopuszczalna, Sąd pominął tę zmianę na podstawie art. 505⁴ § 1 k.p.c. i rozstrzygnął o żądaniu powódki A. B. na podstawie faktycznej zgłoszonej w pozwie.

W tej sytuacji, to rolą powódki A. B. było wykazanie, że łączyła ją z pozwanym umowa o współpracy w zakresie sprzedaży imprez turystycznych i z realizacji tej umowy wynikało dla niej roszczenie o zapłatę umówionej prowizji, które kierować mogła w stosunku do powoda. Tymczasem, jak wynikało z zeznań świadka T. B. i zeznań obu stron, w zasadzie niesporną okazała się okoliczność, że kwota będąca przedmiotem niniejszego procesu wynika z rozliczeń pozwanego i T. B. działającego w ramach jeszcze wtedy prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, co jednoznacznie wyklucza, ażeby roszczenie powódki miało swoje źródło w umowie łączącej strony niniejszego procesu.

Biorąc zatem wszystkie powyższe okoliczności pod uwagę, Sąd ocenił, iż powódka A. B. w żaden sposób nie wykazała, aby doszło do zawarcia przez nią z pozwanym umowy, z której wywodziła roszczenia o zapłatę kwoty 2 811 złotych, stąd też na podstawie art. 750 k.c. w zw. z art. 734 k.c. w zw. z art. 735 k.c. w zw. z art. 6 k.c. a contrario w zw. z art. 505⁴ § 1 k.p.c. Sąd powództwo oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. obciążając nimi powódkę jako stronę przegrywającą postępowanie i uznając je za uiszczone.